

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18300

Θέμα 249^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 526-545**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΧΟ. *Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἦδ' Ἰσμῆνη,
φιλάδελφα κάτω δάκρυ' εἴβομένη
νεφέλη δ' ὀφρύων ὑπερ αἵματόεν
ρέθος αἰσχύνει,
τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν.* 530
- ΚΡ. *Σὺ δ', ἦ κατ' οἴκουσ ὡς ἔχιδν' ὑφειμένη
λήθουσά μ' ἐξέπινες, οὐδ' ἐμάνθανον
τρέφων δὺ' ἄτα κάπαναστάσεις θρόνων,
φέρ', εἶπέ δή μοι, καὶ σὺ τοῦδε τοῦ τάφου
φήσεις μετασχεῖν, ἦ ἔξομῃ τὸ μὴ εἰδέναί;* 535
- ΙΣ. *Δέδρακα τοῦργον, εἵπερ ἦδ' ὀμορροθεῖ,
καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.*
- ΑΝ. *Ἄλλ' οὐκ ἔασει τοῦτό γ' ἡ δίκη σ', ἐπεὶ
οὐτ' ἠθέλησας οὐτ' ἐγὼ κοινωσάμην.*
- ΙΣ. *Ἄλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι
ξύμπλουν ἐμαντὴν τοῦ πάθους ποιουμένη.* 540
- ΑΝ. *Ἵν τοῦργον Ἄιδης χοῖ κάτω ξυνίστορες·
λόγοις δ' ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.*
- ΙΣ. *Μῆτοι, κασιγνήτη, μ' ἀτιμάσης τὸ μὴ οὐ
θανεῖν τε σὺν σοὶ τὸν θανόντα θ' ἀγνίσαι.* 545

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ... ἦ ἔξομῃ τὸ μὴ εἰδέναί;*****(Μονάδες 30)**

ΧΟΡΟΣ

Αλλά να η Ισμήνη μπροστά στις πύλες, χύνοντας δάκρυα αδελφικής αγάπης· και πάνω από τα φρύδια της ένα σύννεφο ασχημίζει το κατακόκκινο πρόσωπό της, βρέχοντας τα όμορφα μάγουλά της.

ΚΡΕΩΝ

Εσύ, που μέσα στο σπίτι μου σαν οχιά κρυμμένη μου έπινες το αίμα χωρίς να γίνεσαι αντιληπτή (κρυφά), και ούτε καταλάβαινα (και ούτε ήξερα) ότι έτρεφα δύο συμφορές και (δύο) επαναστάτριες ενάντια στο θρόνο μου, εμπρός, πες μου λοιπόν, θα ομολογήσεις κι εσύ ότι έλαβες μέρος (ότι συμμετείχες) σε τούτη την ταφή ή θα ορκιστείς ότι δεν ξέρεις τίποτα;

2. Τι προσωποποιούσε ο θεός Διόνυσος και ποιες σχετικές αντιλήψεις είχαν οι λατρευτές του;**(Μονάδες 10)**

Ο Διόνυσος, ως θεός του αμπελιού και του κρασιού, προσωποποιούσε τον κύκλο των εποχών του έτους, τη διαδικασία της σποράς και της βλάστησης, τη γονιμοποίηση των καρπών και γενικά όλες τις μυστηριώδεις παραγωγικές δυνάμεις της φύσης. Αυτόν τον αδιάκοπα επαναλαμβανόμενο κύκλο της ζωής και του θανάτου οι λατρευτές του Διονύσου τον είχαν συνδέσει με τη γέννηση του θεού, τη δράση του, τον θάνατο και την επαναφορά του στη ζωή. Φαντάζονταν ακόμα τον θεό να κυκλοφορεί ανάμεσα στους ανθρώπους, μαζί και με τους τραγόποδες ακολούθους του, τους Σατύρους, και να παρακινεί όλους να ξεχάσουν τις έγνοιες της ζωής και να παραδοθούν στο γλεντοκόπι και στη χαρά.

3. φιλάδελφος, ύφιεμαι, έξομνύω, όμορροθῶ, ξύμπλους: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.**(Μονάδες 10)**

φιλάδελφος → φίλος + αδελφός

ύφιεμαι → ύπό + ἴεμαι

έξομνύω → έκ + ὄμνυμι

όμορροθῶ → ὄμοῦ + ῥόθος

ξύμπλους → ξύν + πλοῦς

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος